

Nacionālais kino
centrs

Iznāk kinodramaturga Armīna Lejiņa “Raksti un dzīve”

Publicēts: 09.07.2021.

Ar Valsts Kultūrkapitāla atbalstu kinozinātnieks Agris Redovičs apkopojis divos sējumos radošo un epistolāro mantojumu, ko atstājis Latvijas kinovēsturei ļoti nozīmīgais kinodramaturgs, dokumentālists un publicists Armīns Lejiņš (1938-2015). Grāmatas atvēršana nosvinēta LKA Rīgas Kino muzejā, grāmatas izdevējs ir fonds “Sibīrijas Bērni”.

Latvijas kinovēsturē pirmais un līdz šim arī spilgtākais Latvijas dokumentālā kino scenārists Armīns Lejiņš (1938-2015) ar savu garīgo enerģiju būtiski ietekmējis dokumentālās kinomākslas attīstību, 20. gadsimta 60. gados kopā ar Uldi Braunu pagriežot latvju dokumentālistikas vēstures gaitu – viņu abu sadarbībā tapa dokumentālās īsfilmas *Sākums* (1961), *Celtne* (1962), *Strādnieks* (1963), kas lika pamatu jaunai domāšanai. „Kopā ar citiem jauno kinematogrāfistu darbiem šīs filmas devās dzīves patiesīguma virzienā. Tieši iedziļinoties īstenībā, nevis vienkāršojot un nogludinot realitāti, radās tās dokumentālisma izpausmes, ko kritiķi vēlāk nosauca par *Rīgas stilu* vai poētisko kino, jo tās krasi kontrastēja ar līdz tam dominējošo bezpersonisko estētiku, ” raksta kinozinātnieks Agris Redovičs, kurš vairāku gadu darbā savācis un sakārtojis Armīna Lejiņa radošo mantojumu. Grāmatas veidošanai izmantotas aptuveni 1000 publikācijas presē, ap 600 vēstuļu un citi npublicēti teksti; šajā apkopojumā, kā saka sastādītājs, atradīsim Armīna Lejiņa „atmiņas, rakstus, aforismus un dzeju, nenopietno prozu, vēstules, dienasgrāmatas un sapņus”.

Armīna Lejiņa plašais arhīvs, ko Agrim Redovičam uzticējusi publicista dzīvesbiedre Jadviga Lejiņa, sakārtots divos apjomīgos sējumos (katrā ap 500 lappušu). Pirmā daļa – *Kā latvieši kino taisīja* – balstīta Lejiņa publikācijās, ietverot kinokritikas un teorētiskus apcerējumus, intervijas, memuārtaipa sacerējumus, humoreskas un citus materiālus. Otrā daļa – *Uzdanco, tev vēstulīte!* – atklāj un iemūžina Armīna Lejiņa īpašo talantu un aizraušanos, izkopjot dekoratīvi noformētu vēstuļu rakstīšanu kā īpašu žanru. Tāpēc ārkārtīgi daudzi viņa korespondenti glabājuši šīs vēstules kā interesantas laika liecības, kur atraktīvā vizuālajā formā valoda un

domas brīvi sprēgā un, kā rakstījis pats Lejiņš, „laba vēstule ir vērtība pati par sevi”. Sējumā publicētie sarakstes fragmenti liecina, ka Armīna Lejiņa „vēstuldraugi” bijuši daudzi Latvijas kultūrai nozīmīgi cilvēki – Imants Ziedonis, Rolands Kalniņš, Mārtiņš Zīverts, Ivars Seleckis, Gunārs Binde, Ansis Eppers, Signe Baumanne, Uldis Briedis un vēl citi; izmantots arī Rakstniecības un mūzikas muzeja krājums.

Grāmatu *Armīns Lejiņš. Raksti un dzīveizdevis* fonds *Sibīrijas bērni* ar fonda vadītājas, kinorežisores Dzintras Gekas gādību un Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu; grāmatas redaktore ir Guna Kalniņa, maketa autore – Vanda Voiciša. Grāmatu par izdevēja cenu var iegādāties fonda mājaslapā www.sibirijasberni.lv, par veikala cenu – grāmatnīcās.

<https://www.nkc.gov.lv/lv/jaunums/iznak-kinodramaturga-armina-lejina-raksti-un-dzive>